

Η ανησυχία της Αθήνας για πιθανή κλιμάκωση της κρίσης. Οι κινήσεις στη διπλωματική σκακιέρα, η αβεβαιότητα που σκιάζει την οικονομία και οι φόβοι για αύξηση των μεταναστευτικών ροών

Του ΠΑΝΑΓΗ ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ
p.galiatsatos@realnews.gr

Η μαζική επίθεση του Ιράν με πυραύλους και drones εναντίον του Ισραήλ, που ξεκίνησε κοντά στα μεσάνυχτα της 13ης Απριλίου και ολοκληρώθηκε τα ξημερώματα της επόμενης ημέρας, άλλαξε τα δεδομένα στον πόλεμο της Γάζας. Η σύγκρουση, που παρέμενε έως τότε περιορισμένη στα όρια του παλαιστινιακού θύλακα, απέκτησε χαρακτηριστικά περιφερειακής σύγκρουσης, ενώ το θέατρο του μετώπου γιγαντώθηκε και πλέον περιλαμβάνει το σύνολο της επικράτειας των δύο αντιπάλων. Το Ισραήλ απάντησε τη νύχτα της περασμένης Πέμπτης με χτύπημα στο έδαφος του Ιράν, κοντά στο αεροδρόμιο του Ισφαχάν. Το χτύπημα ήταν περιορισμένης δυναμικής και έμοιαζε να μη θέλει να προκαλέσει ισχυρή ιρακινή αντίδραση. Ωστόσο, σύμφωνα με ισρα-

Ντόμινο τρόμου στη Μέση Ανατολή

κιά από τον ανοικτό πόλεμο, όπως σχολίασε την Παρασκευή η έγκυρη ισραηλινή εφημερίδα «Haaretz». Το ντόμινο του τρόμου και το ενδεχόμενο μιας ανεξέλεγκτης και γενικευμένης σύρραξης παραμένουν στο τραπέζι και προκαλούν έντονη ανησυχία σε όλο τον κόσμο.

Η Αθήνα δεν αποτελεί εξαίρεση. Ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης, σε ραδιοφωνική του συνέντευξη το πρωί της Παρασκευής, «ξόρκισε» το ενδεχόμενο περαιτέρω κλιμάκωσης της σύγκρουσης Ισραήλ - Ιράν, λέγοντας ότι «θα πρέπει να επικρατήσει η αυτοσυγκράτηση από όλα τα μέρη», αλλά και ότι «μια περαιτέρω διάχυση της κρίσης θα έχει -το δίκως άλλο- καταστροφικές συνέπειες όχι μόνο για την περιοχή, αλλά και για τον κόσμο ολόκληρο».

Σύμφωνα με την ανάλυση της Αθήνας, το χτύπημα του Ισραήλ απευθείας στο έδαφος του Ιράν ήταν ακόμα ένα βήμα κλιμάκωσης της κρίσης. Μέχρι τώρα, οι Ισραηλινοί είχαν αποφύγει να το κάνουν. Το ότι το χτύπημα ήταν περιορισμένο και έμοιαζε να θέλει να στείλει μηνύματα στους Ιρανοί, στις χώρες της περιοχής αλλά και στους δυτικούς συμμάχους δεν καθυστεράει την ελληνική κυβέρνηση. Διπλωματικές πηγές, άλλωστε, έλεγαν ότι μπορεί οι Ισραηλινοί απλώς να ήθελαν να μετρήσουν αντιδράσεις και να διαπιστώσουν τις δυνατότητες της ισραηλινής αεράμυνας. Επίσης, ότι μπορεί το χτύπημα να μην ήταν η ισραηλινή αντίδραση, αλλά η αφετηρία αυτής της αντίδρασης, που ενδέχεται να ξεδιπλωθεί σε συνέχειες.

Ο Νετανιάχου

Στο πλαίσιο αυτό, κομβική σημασία αποδίδει η Αθήνα στις αποφάσεις του Μπενιαμίν Νετανιάχου και στο πώς ο ίδιος προσλαμβάνει την ιρακινή επίθεση της προηγούμενης Κυριακής. Διπλωματικές πηγές υπενθυμίζουν πως, μετά την 7η

ημερίδα, θα πρέπει να αναμένεται μια έκρηξη στις τιμές του πετρελαίου, που θα εκτοξεύσει τον πληθωρισμό και θα οδηγήσει την οικονομία σε ύφεση. Σε ό,τι αφορά το μεταναστευτικό, οι ίδιες πηγές επισημαίνουν πως στον Λίβανο και στην Ιορδανία βρίσκονται σήμερα περίπου τέσσερα εκατομμύρια πρόσφυγες (κυρίως Σύριοι και Παλαιστίνιοι) που αναμένεται να προσπαθήσουν να περάσουν σε ευρωπαϊκό έδαφος. Η Κύπρος, μάλιστα, ήδη δέχεται ισχυρές μεταναστευτικές πιέσεις, κυρίως από τις ακτές του Λιβάνου.

Σε αυτό το ζοφερό σκηνικό, η ελληνική διπλωματία προσπαθεί να κάνει ό,τι μπορεί ώστε να αποφευχθεί μια γενικευμένη κλιμάκωση του πολέμου στη Μέση Ανατολή. Τη Δευτέρα, ο Γιώργος Γεραπετρίτης θα μεταβεί στις Βρυξέλλες, όπου συνεδριάζει εκτάκτως το Συμβούλιο των υπουργών Εξωτερικών με αντικείμενο τα επόμενα βήματα της Ε.Ε. στο Μεσανατολικό και την εξειδίκευση των κυρώσεων εναντίον του Ιράν, και στη συνέχεια θα ταξιδέψει στο Κατάρ και στο Κουβέιτ. Η ελπίδα της Αθήνας είναι οι διαπραγματεύσεις που συνεχίζονται με μεσολάβηση του Κατάρ ανάμεσα στη Χαμάς και το

λινές πηγές, ήταν και ένα μήνυμα προς το Ιράν ότι οι πυρηνικές εγκαταστάσεις του, όπως και οι στρατιωτικοί στόχοι στο έδαφός του, είναι ευάλωτες σε ισραηλινά χτυπήματα.

Το χτύπημα προκάλεσε αρχικά πανικό στις διεθνείς αγορές, αλλά, με δεδομένο ότι η ισραηλινή κυβέρνηση απέφυγε οποιοδήποτε σχόλιο για την επίθεση και οι Ιρανοί προσπάθησαν να υποβαθμίσουν τη σημασία της, η ηρεμία επανήλθε γρήγορα στα χρηματιστήρια. Αυτό, ωστόσο, δεν σημαίνει ότι οι δύο χώρες εξακολουθούν να βρίσκονται ένα λάθος μα-

Οκτωβρίου, ο Νετανιάχου θεώρησε πως είχε την ευκαιρία να ξεμπερδέψει οριστικά με τη Χαμάς και ότι, αν «διαβάσει» με τον ίδιο τρόπο την ιρακινή επίθεση, η περαιτέρω κλιμάκωση με μαζικά πυρά και από τις δύο πλευρές δεν θα αργήσει.

Στο σενάριο αυτό, του ανοικτού πολέμου ανάμεσα στο Ισραήλ και το Ιράν, η απειλή διαχέεται σε όλα τα κράτη της περιοχής, τα οποία η Τεχεράνη θεωρεί συμμάχους του Ισραήλ. Η Ελλάδα, που διατηρεί ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με το Ιράν, δεν ανήκει σε αυτή την κατηγορία. Ανήκει όμως η Κύπρος, από το έδαφος της οποίας (τις βρετανικές βάσεις στο Ακρωτήριο) προήλθε ο κύριος όγκος της συμμαχικής αναχαίτισης τα ξημερώματα της περασμένης Κυριακής. Πέρα από τους πολεμικούς κινδύνους, ωστόσο, υπάρχουν και οι κίνδυνοι που απειλούν και τη χώρα μας σε περίπτωση ανοικτής σύγκρουσης, τους οποίους διπλωματικές πηγές προσδιορίζουν κυρίως σε δύο πεδία: στην οικονομία και στο μεταναστευ-

Ισραήλ να καταλήξουν σύντομα σε ένα αμοιβαία αποδεκτό σχέδιο εκκευρίας και ανταλλαγής ομήρων και Παλαιστίνιων κρατουμένων που θα εκτονώσει την κρίση. Σύμφωνα με διπλωματικές πηγές, οι διαπραγματεύσεις αυτές βρίσκονται σε αρκετά προχωρημένο στάδιο και μπορούν να καταλήξουν αν βρεθεί λύση στο ερώτημα ποιος θα αναλάβει την ασφάλεια στη Λωρίδα της Γάζας την επαύριον του πολέμου, αλλά και το ποιος θα έχει τον έλεγχο στο εγχείρημα της επιστροφής των Παλαιστίνιων στις εστίες τους.